

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΚΡΟΙΣΩΝ

ΠΩΣ ΑΠΟΚΤΩΝΤΑΙ ΤΑ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ

Ο 'Αμερικανός Κροισός Κλάρας Μάκναι ή όποιος κληρονόμος από τόν πατέρα του Ένα δισεκατομμύριο δολάρια

“ Άνθρωποι πιά πλούσιοι από ελόκληρα κράτη. Η παραμυθένια τύχη του Σύλλιαμ Φίλπς. Οι χαμένοι θησαυροί που ξαναβρίσκονται. Περιπέτειες, άτυχίες, θρίαμβοι. Η καταπληκτική τύχη ενός μούτσου. Η επανάσταση των μαύρων του άγιου Δομίγκου. Τα πλοία των σφαγέντων Ευρωπαίων. Πώς ο Ζιράρ έβασε την 'Αμερική. Ο Τζαίη Γκουλάντ, ό τρομερός άνθρωπος. Ένας έπιτικός άγων για τούς σιδηροδρόμους. Πώς τήν έπαθε ο Ροκφέλλερ. Η μάχη του χρυσού. Πώς νά γίνεται έκατομμυριεύχοι. Τί συμβουλευόουν ή Κροίσει κτλ.

τα. Άγγλοι κι 'Αμερικανοί ύπηκοοι. Οι περιουσίες τους μάς φαίνονται μυθώδεις και άφάνταστες. Είνε όμως άλήθεια ότι οι περισότεροι άπ' αυτούς τίς άπέκτησαν μ' ένα τρόπο σχεδόν παραμυθένιο. Νά μερικά παραδείγματα :

Τόν καιρό που ή 'Αμερική ήταν άκόμη 'Αγγλική άποικία, ζούσε στη Βοστώνη κάποιος Ούύλλιαμ Φίλπς που ήταν τό δέκατο ένατο παιδί ένός φτωχού χύτου. Μιά μέρα, ό Ούύλλιαμ, καθώς έζευε στην παραλία, άκουσε δυό ναύτες που κουβέντιαζαν για καράβι με πολύτιμο φορτίο που τό είχαν βυθίσει οι πειρατές κοντά στη Μπαχάμα. 'Αμέσως ό Ούύλλιαμ κατώρθωσε να συγκεντρώσει γύρω τους μερικούς τυχοδιώκτες και μαζί τους, βοηθούμενος από μιά μοναδική τύχη, ανέκαλυψε τό καράβι με τό φορτίο του που, ευντυχώς, είχε βυθισθεί σε ριχά νερά.

Η έπιτυχία του αυτή μεγάλωσε τίς φιλοδοξίες του Ούύλλιαμ. Υπήλθε τότε μιά φήμη, σύμφωνα με τήν όποία ένα καράβι φορτωμένο με ράβδους χρυσού και άργύρου είχε βουλιάξει πρό πνήνια χρόνον στο Πορντέ-Λά-Πλάμα. Χωρίς χαμιά άλλη σύσταση έκτός από τήν αίσια έκβαση τής πρώτης του έπιχειρήσεως, ό Ούύλλιαμ έπήγε στο Λονδίνο κι έζήτησε τήν ένίσχυση τής 'Αγγλικής Κυβερνήσεως για νά βρη τό χαμένο θησαυρό. Τότε ό βασιλεύς τής 'Αγγλίας Κάρολος ΙΙ έθασε στη διάθεσή του ένα πολεμικό πλοίο.

Έπί τέσσερα ελόκληρα χρόνια ό Φίλπς έψαχνε, χωρίς όμως νά κατορθώση νά βρη τίποτε. Κατά τό διάστημα αυτό γνώρισε όλες τίς άθλιότητες και όλους τούς έξευτελισμούς και λίγο μάλιστα έλειψε νά τόν σκοτώσουν οι άνδρες του πολεμικού σε μιά στάση. Στο τέλος είχε άποθαρρυνθή κι' ό ίδιος κι' ήταν άπορτισμένος ν' αυτοκτονήσει. Τότε, είδε άεσπνα μιά μέρα άπάνω στην έπιάνεια τής θαλάσσης, ένα παράδοξο φάμα που έπλεε συγκρατούμενο από τούς βράχους. 'Ο δούτης που βυθίστηκε στη θάλασσα για νά τ' ανασύρη, έβγαλε ένα κομμάτι χρυσού, σκεπασμένο από τά φύκια. Σημείωσε ότι για νά πετύχη τό σκοπό του ό Φίλπς είχε γίνη κι' έφευγής : είχε κατασκευάσει τήν πρώτη καταδυτική μηχανή. Βοηθούμενος άπ' αυτή συνέχισε άμέσως τίς έρευνές του κι' ανακάλυψε στο βυθό τό καράβι με τό θησαυρό που έν τώ μεταξύ είχε διαλυθεί. Έτσι ό Φίλπς κατώρθωσε ν' ανασύρη από τό βυθό ράβδους χρυσού και άργύρου άξια δέκα περίπου εκατομμυρίων δολαρίων. Έγινε πάμπλουτος και ξαναγύρισε θριαμβευτής στην 'Αγγλία. 'Ο βασιλεύς τόν έκανε ευγενή και τόν άνόμασε κυβερνήτη τής Μασαχουσέτης.

Η ιστορία ένός άλλου προγόνου μάς γεννάς παμπλούτων 'Αμερικανών, του Στέφεν Ζιράρ, είνε έξ ίσου ρομαντική. 'Ο Ζιράρ ήτανε γαλλικής καταγωγής και είχε γεννηθή στο

Μπορντώ τό 1750 από γονείς ναυτικούς. Για πρώτη φορά έπήγε στην 'Αμερική ως μούτσος. Έταν όμως προικισμένος με σιδερένια θέληση, είχε όργανισμό άτσάλενο και κατώρθωσε μέσα σε λίγα χρόνια νά γίνη δεύτερος πλοίαρχος και κατόπι κυβερνήτης του πλοίου στο όποιο ύπηρετούσε. Η καταπληκτική του όμως έπιτυχία χρονολογείται από τήν έποχή τής επανάστάσεως των μαύρων του Άγιου Δομίγκου, οι όποιοι έσφαξαν τό μεγαλύτερο μέρος του λευκού πληθθουο. Ένώ τ' άλλα καράβια είχαν διασκορπιστεί, τά καράβια του Ζιράρ παρέμειναν στο λιμάνι τής επαναστατημένης νήσου. Με χίλιους κινδύνους, με τό πιστόλι διαρκώς στο χέρι κατώρθωσε νά πάρη στα καράβια του τήν τεράστια περιουσία των καλλιεργητών και των εμπόρων τής νήσου, οι όποιοι ήθελαν νά φύγουν. Μά μόλις έξασφαλίστηκαν οι θησαυροί τους, άρχισαν οι σφαγές και οι μαύροι σκοτώσαν τούς πρώην κυριό τους. Πιστός στην ύπόσχεσή του ό Ζιράρ, παρέμεινε ώς τό τέλος στον Άγιο Δομίγκο, περιμένοντας όσους θα κατώρθωναν νά σωθούν. Έπειτα ξεκίνησε, άπεβίβασε τούς έπιβάτες του στη Νέα 'Ορλεάνη και κράτησε για λογαριασμό του τά άγαθά εκείνων που δεν ήθελαν πια για νά τά ζητήσουν.

Η πράξις του αυτή είνε βέβαια άμφιβόλο ήθικώς, μά οι άνθρωποι αυτοί, οι δυνάτοι, είνε ικανοί νά πράξουν τά πάντα και πολλές φορές τά έργα τους είνε αντίθετα τό ένα με τό άλλο. Παράδειγμα ή ήρωική στάσις του ίδιου του Ζιράρ κατά τήν τρομερή έπιδημία του κίτρινου πυρετού τό 1793.

Ο Ζιράρ ήγανε τότε ό πιο πλούσιος τραπεζίτης τής Φιλαδέλφειας μά δε σκέφτηκε καν ούτε στιγμή νά έγκαταλείψη τήν πόλη που τήν άράνεις ή άρρώστια. Άπεναντίας όργανωσε βοηθητικές ύπηρεσίες, έγκαταστάθηκε ό ίδιος σ' ένα νοσοκομείο όπου οι άσθενείς πέθαιναν κάθε μέρα κατά έκατοντάδες, πλεον στα χέρια του τή δημοτική άρχή, περιποιόταν ό ίδιος τούς άσθενείς και πλήρωσε τούς γιατρούς. Έπί δυό μήνες έξεδίετο διαρκώς στον κίνδυνο. Έτσι, χάρις σ' αυτόν ή έπιδημία νικήθηκε.

Κατά τό 1812 έξεραγή ό πόλεμος τής 'Αμερικής με τήν 'Αγγλία, έξ αιτίας των περιορισμών που ήθελε νά έπιβάλη ή τελευταία στο έμπόριο τής νεαρής δημοκρατίας. Η 'Αμερική βγήκε σχεδόν νικήτρια από τόν πόλεμο αυτό, μά οικονομικώς είχε σχεδόν καταστραφή. Τότε ό Ζιράρ έμνη, μέσα στο γενικό οικονομικό πανικό, έθεσε στη διάθεση τής 'Αμερικανικής Κυβερνήσεως όλη του τήν περιουσία κι' έσωσε έτσι τήν δημοκρατία, όπας είχε σώσει και τή Φιλαδέλφεια. Όταν τά δάνεια του προς τό Κράτος του πληρώθηκαν, έγινε πια ό πιο πλούσιος γεφαλαιούχος των 'Ηνωμένων Πολιτειών.

Ός τώρα άναφέραμε παραδείγματα ανθρώπων που έγιναν πάμπλουτοι, χάρις στην τόλμη τους και στην τύχη τους. Μά, όπας εύκολα μπορεί νά τό καταλάβη κανείς, τό κυριώτερο μέσο για ν' άποκτήση κανείς μά από τίς άφάνταστες αυτές περιουσίες είνε τό χρηματιστήριο, τό όποιον εδημιούργησε και τήν τάξη των 'εγκληματιών πλουσιών' όπας τούς άπεκάλεσε ό Πρόεδρος Ροσβελτ.

Αυτός ό 'επικίνδυνος πυρτός του πλουτισμού που είνε τόσο γόνιμος σε καταστραφές, δε θεαλεί τόσο χαμιά άλλη χώρα όσο τίς 'Ηνωμένες Πολιτείες. Ο Τζαίη Γκουλάντ ήταν ένας από τούς πρώτους που έγινε πάμπλουτος χάρις στις χρηματιστηριακές έπιχειρήσεις. Έταν γιός ένός φτωχού γαιοκτήμονος τής πολιτείας τής Νέας 'Υόρκης. Όταν έπινε δώδεκα χρόνων, ό πατέρας του τόν έστειλε, με πνήνια σέντε στην τάση του και με μιά άλλαξιά ρουχα, νά πη νά βρη τύχη. Μέσα σε λίγα χρόνια είχε γίνει μηχανικός, δημιουργός ένός μεγάλου βυρσοβυρείου, κοντά στο όποιο χιούσαν σε λίγο μιά πόλις, τό Γκουλάντοβόροβ κ' ιδιοκτήτης τής σιδηροδρο-

Τό μνημείον του 'Αμερικανού Κροισού Τζων Μάκναι. Έπίτοις δεκαπέντε εκατομμύρια δολάρια.

Ο «ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΟΣ» ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ.—Ο 'Αμερικανός δισεκατομμυριούχος Πίερτον Μέγγιν είνε τό έργοστάσι του όποιον εργάζονται 250.000 εργάται.

μική γραμμή; του 'Εριέ. Τότε ο Γκουλντ άρχισε μία έπιμή πάλη για την κυριαρχία των γεωγραφικών σιδηροδρόμων. 'Η γραμμή του Σουσανάνα συμπλήρωνε το σιδηροδρομικό δίκτυο· ο Γκουλντ την ήθελε. Τοι κάκου οι άντιπάλοι του έθεσαν πρό αυτού όλα τα νόμιμα έμπόδια. 'Ο τρομερός έπιχειρηματίας δεν τά λάβαινε υπ' όψιν του, κατάλαβε τη γραμμή με τους παράγορές του και τους εγγάτες του και τότε μία τιτανική μονομαχία έπακολούθησε. Οι μηχανές του Γκουλντ σενεκερούσαν με τις μηχανές της αντίπαλου του εταιρίας· κ' οι πρό δυνατές συνέτριβαν τις πιο άδύνατες μαζί με τους θερμοστάσις και τους μηχανικούς των! 'Όλος ο παγκόσμιος τύπος της έποχής· έκείνης άφιέρωνε σελίδες ολόκληρες στο χρηματιστηριακό πόλεμο.

'Αντίπαλος εταιρία του Γκουλντ ήταν και ή 'Νιού-Γιόρκ-Σαντράλ· του Βάντερμυλτ. Και οι δυο μετέφερον ζωά από τά καναδικά σύνορα. 'Ως την ήμέρα που άνοιξαν τον πόλεμο μεταξύ τους είχαν κοινή ταρίφα: 125 φράγκα τού βαγόνι. 'Ο Βάντερμυλτ έκανε την άρχή των έξοχπραξιών χαμηλώνοντας την ταρίφα του σε 100 φράγκα. 'Ο Γκουλντ την κατέβασε τότε σε 75. 'Αμέσως ο Βάντερμυλτ κατέβηκε στα 50. 'Υστερ' από πολλές διακυμάνσεις, ο Βάντερμυλτ έφρασε στην τιμή των πέντε φράγκων κατά βαγόνι. 'Ο Γκουλντ δεν έπέμεινε πενά και έτσι όλα τά ζωά μετέφερον του της γραμμής του αντίπαλου του. Μά όσα περισσότερα βάρδια κ' άρνία μετέφερα ο Βάντερμυλτ στη Νέα 'Υόρκη, τόσα περισσότερα χρήματα έχανε. 'Ο Γκουλντ εν τώ μεταξύ άντι να καταστραφή μεταφέροντας κτήνη με την έξουλειστική τιμή των 5 φράγκων, άγόραζε στον Καναδά όλα τά διαθέσιμα ζωά και τά μετέφερε διά της σιδηροδρομικής γραμμής του αντίπαλου του! Κατόπιν, τά πουλούσε με μεγάλο κέρδος στη Νέα 'Υόρκη, πλουτίζοντας έτσι, ενώ ο αντίπαλος του έχανε διαρκώς τεράστια ποσά.

'Υτάραξη στην ιστορία της ζωής του Γκουλντ ένα έπεισόδιο πραγματικά τραγικό, ή -μάχη του χρυσού- όλος έμεινε γνωστή στην ιστορία. Μετά τον έμφυλο πόλεμο της 'Αμερικής, ή 'Αμερικανική χρηματιστορία είχε κατακλιυθή από χρυσά, που βρισκόταν στα χέρια λίγων εκατομμυριοχων έμενε σε ύψηλή τιμή. 'Ο Γκουλντ είχε συμφέρον να παραταθή ή κατάσταση αυτή, γιατί ή πτώσις του χρυσού θα έπέφερε και την πτώση των μετοχών των σιδηροδρόμων. 'Από την άλλη όμως μεριά, ολόκληρος ο πληθυσμός της χώρας ζητούσε από την κυβέρνηση να έπαναφέρει τού χρυσού στην κυκλοφορία. Για να γίνει αυτό έπρεπε να πουλήση ο 'Υπουργός των Οικονομικών τού χρυσού τού Δημοσίου Θησαυρού στο χρηματιστήριο.

Ειδικοποιηθείς ότι έπρόκειτο να γίνει ένα τέτοιο πράγμα, ο Γκουλντ προκάλεσε έξαφνα μία τόσο καταπληκτική αύξηση των εις χρυσόν αξιών, ώστε έκλονισθη ή οικονομική πίστις τού Κράτους. Μέσα σε μία μέρα οι χρηματιστηριακές πράξεις έξέπεσαν τά 1. 200 εκατομ. δολλαρίων. 'Όλες οι έπιχειρήσεις κ' οι έργασίες διεκοπήσαν και άπ' όλα τά μέρη του κόσμου ο χρυσός κατέκλυσε την Νέα 'Υόρκη, περιέλιθν στα χέρια ενός μόνο άνθρώπου. 'Η κατάσταση αυτή έτρομαξε και τις ξένες άκόμη τράπεζες. Στους δρόμους είχαν τοιχοκολληθή προκηρύξεις διά των οποίων ζήτηιτο ή κεφαλή του Γκουλντ και ολόκληρος στρατός έπρωστάτευε τά γραφεία του σαντινικού αυτού άνθρώπου.

Τό τί επακολούθησε με τη χρηματιστηριακή αυτή άναστάσις εινε άφάνταστο. Φόνοι, αυτοκτονίες και άναριθμητές περιπτώσεις τρέλλας. Οι καταστρεφόμενοι οικονομικώς αυτοκτονούσαν μέσα στο ίδιο τού Χρηματιστηρίου όπου μάθαιναν την καταστροφή τους. Είκοσιεφτά μεγάλες τράπεζες πρώτης γραμμής άνέστειλαν τις πληρωμές τους. 'Απειροι έμπορικοί οίκοι καταστράφησαν. Για να μη καταστραφούν και οι κρατικές τράπεζες, τού 'Υπουργικό Συμβούλιο έθεσε στη διάθεσι τους 220 εκατομμύρια δολλαρίων.

'Ο Τζαίτ Γκουλντ βγήκε άπ' αυτό τον πόλεμο πιο πλούσιος από κάθε άλλη φορά. Αυτός ο άνθρώπος, που ήταν άφογος στην ιδιωτική του ζωή, ήταν τρομερός σαν μάστιξ, σε θεομηνία, όταν έργαζόταν για τά οικονομικά του συμφέροντα.

•Θάλετε να γίνετε πλούσιοι; 'Αρχίστε τη σταδιοδρομία σας από φτώχειά. 'Ετσι άρχίσει σ' ένα βιβλίο ο περιήγημος 'Αμερικανός εκατομμυριοχός Κάγκεντζι. Και πρέπει ίσως να τό πιστεύουμε αυτό γιατί κ' ο ίδιος πριν γίνει 'βασιλεύς τού σιδήρου' ήταν ένας άσημαντος τηλεγραφητής. Κατά τον Κάγκεντζι λοιπόν, ή φτώχεια εινε ή άρχή τού πλούτου. Ούτε τά κεφάλαια, ούτε ή ισχύς, ούτε ή κόρφοσις, ούτε

όλα αυτά ένωμένα θα μπορούσαν ν' άντικαταστήσουν την ενεργητικότητα, τη δύναμη και την άδάμαστη θέληση που έπιστείνεται από αυτή τη νικητρια φτώχεια. 'Όλες οι περιπτώσεις που δ' αναφέρουμε παρακάτω τό αποδεικνύουν αυτό.

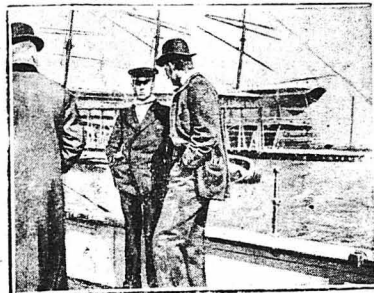
'Ο Τζων Μάκκαι μόλις ήξερε να διαβάξη και να γράφη, όταν με τη βαρεία και τό φτυάρι έπ' όμου έξελίχθη προς άνεύθυνος τύχη στην Καλιφορνια. Και όμως έγινε ένας από τους πλουσιώτερους ιδιοκτητές μεταλλείων της Νεβαδάς και της Βιργινίας.

Σε ήλικία δεκατεσσάρων ετών ο Τζων Βαγαμαίκερ δούλευε ως υπηρέτης σ' ένα βυροδραφείο. 'Αποκλειστική του δουλειά ήταν να σκουπίζη. 'Όστόσο με τά μάτια άνοιχτά παρακολούθουσε τά μυστικά του έπαγγελμάτων. Δέν πέρασε πολλές καιρός και άνοιξε ένα μαγαζάκι δικό του, μά τόσο μικρό ώστε πήγαυε ο ίδιος τά ψώνια στα σπίτια των πελατών τ.ο.β. 'Από αυτό τό μαγαζάκι βγήκε ένα τεράστιο έργοτάσιο με 12. 000 χιλιάδες εγγράτες και ύπαλλήλους, τό περίφημο 'Bon Marche' της Φιλαδέλφειας.

'Ενας κάμπλουτος τραπεζίτης, ο Ρούσσελ Σάξ, ο όποιος άρχισε τό στάδιο τού μικρού γκαρδόνι σ' ένα μικρό μπακάλιο της πατρίδος του, συμβουλεύσει όλους όσους θέλουν να γίνουν εκατομμυριοχί να μην καννίζουν, να μη πίνουν οίνουπνευματώδη ποτά και ν' άποφύεουν κάθε κατάχρησι. 'Αμα δέν κάνει κανεις αυτά, έξαικονομει έτσι τάς δυνάμεις του για να πολεμήη και να γίνη πλούσιος. 'Ο Ρούσσελ Σάξ δέν πιστείες αυτό που λέγεται τύχη, γιατί ο ίδιος απέκτησε όλη την περιουσία του με τον ίδιον τού προσώπου του. 'Η εργασία εινε τό πάν κ' οι καλές ευκαιρίες δέν άπολείπουν από τον καλό δουλεφτή.

'Ο Γκουλντ, ο τρομερός άμερικανός εκατομμυριοχός, την όψη που λαμβάνει τηλεγραφικώς στο γραφείο του τάς τιμάς τού Χρηματιστηρίου.

Ο ΒΑΝΤΕΡΜΥΛΤ ΣΤΗ ΘΑΛΑΜΗ ΤΟΥ «ΘΑΡ-ΡΑΛΕΘΣ».— 'Ο Βάντερμυλτ άγαπάει πολύ τά ταξίδια και τά σπορτ. 'Η θαλαμηγού του μόνο τό έστραχισε προπολεμικώς 1. 000. 000 δολλαρία.

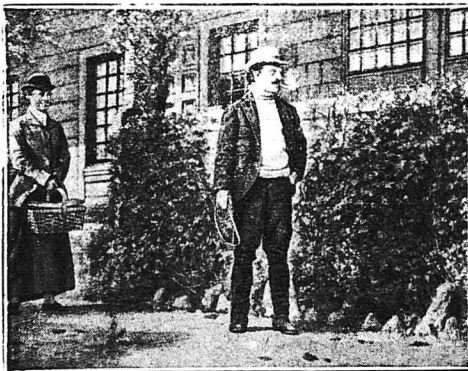
75. 000. 000 φράγκα τά όποια κατέθεσαν έπ' όνοματί του σε μία τράπεζα. 'Ο Ούλλιαμ Α. Κλάρκ θα ήταν μόλις ενός έτους όταν γεννηθή από τον παπού του 14. 000. 000 φράγ. ως δώρα γιατί είχε γεννηθεί... άρσενικός!

'Εκείνο που κάνει αυτά τά δώρα έξαιρετικώς... χρήσιμα εινε ότι στην 'Αμερική, όπου υπάρχει ή έλευθερία να διαθεθή κανεις όπως θέλει την περιουσία του, τα κορίτσια δέν έχουν έξασφαλισμένη προίκα, και συχνά τά παιδιά δέν έχουν να περιμένουν τίποτε άλλο από τούς γονείς τους έκτός από τά... μικρά (!) αυτά δώρα.

'Ετσι πολλοί από τούς σημερινούς πολυεκατομμυριοχους γεννήθηκαν μέσα στην πολυτέλεια και από μικρά παιδιά συνήθισαν στον πλούτο και τη μεγαλοπρέπεια.

'Όπως είδαμε, υπάρχουν στην 'Αμερική πραγματικές «δυναστείες» σηοιζόμενες στο χόχημα. 'Ετσι, ή περιουσία των Βάντερμυλτ που την έκαναν τεραστία ολόκληρες γεννές, άφείλει τις πρώτες βάσεις της στον Κορνήλιο Βάντερμυλτ. Αυτός, που ήταν παιδί ενός φτωχού γεωργού σεις όχθες τού Ουδσωνος έκανε την άρχή τού σταθίου του προνώντας με μία βάρκα τούς ταξιδιωτές από τη μία άκρη στην άλλη τού ποταμού. Τό παιδί αυτό στα 1846 είχε άποκτήσει 37 εκατ. δολλαρίων.

Στό προσεχές θάναφόμενος κ' άλλες λεπτομνρίες από την ζωή των 'Αμερικανών εκατομμυριοχων.

Ο «ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ» ΡΟΚΦΕΛΑΕΡ.— Παρ' όλην την τεράστια τού περιουσία, ο Ροκφέλλερ δέν παραλείπει να έπιδημει, κάθε πρωί τούς σταύλους της έπαύσεως του.